

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Sedatio [con]trarietatu[m]. ca. ca. xlvij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

principibus babilonis persecuti sunt eum diluculo
 et comprehenderunt eum in capto solitudinis hierichon-
 tine. Plures autem principum dispersi sunt et recesserunt
 ab eo. Ipse vero cum reliquis vincitum traxerunt
 ad regem babilonis in rebela. Qui locutus est cum
 eo iudicium: dicens eum ingrati fuisse percepti ab
 eo imperium, et non munificum hostilitate egisse et de-
 terasse in deum. Et addidit, Magni deus huius
 mundi nequicia odio te tradidit mihi. Et occidit
 filios eius coram coram sarata summi sacerdotis:
 cuius filium isedech refrauit. Occiditque eunum-
 chum qui erat super viros bellatores, et sopher
 principem exercitus qui probabat tyrones: et viros
 de his qui steterat coram rege, et tres de ianitoribus
 templi: et viros probatos de vulgo. Et cetera secundum
 hieremiam. Oculos vero sedechie effudit et cate-
 nis vitit eum ut adduceret in babilonem, et cum eo
 isedech. Et redierunt qui duxerunt eos in rebela-
 ta ad exercitum hierusalem.

De incendio templi et vrbis et godolia
 Capitulum. XLV.

Gitur in vndeci

mo anno sedechie, mese quinto, et
 die mensis, ipse est annus, et rex, nabu-
 cho, rex babilonis nabuzardan incidit domum
 domini et domum regis: et omnes domos hierusalem: et to-
 tulit murum hierusalem per circuitum destruxit, et tulit
 omnia vasa domus domini: et columnas duas et mare
 eneum, et ligavit populum ut adduceret eum in baby-
 lonem. Et isti proprie dicunt captivitas iude. Et
 tulit hieremiam de vestibulo carceris: de quo
 mandatum accepit nabuzardan in hunc modum
 Tolle illum et pone super eum oculos tuos: et ut
 voluerit factas ei. Tunc profecit terre godolia
 filium atchari peller pauperibus qui relictis erant
 et agricolis et vinitoribus ut redderet singulis
 annis vectigalia regi babilonis. Sedit autem
 nabuzarda in rhoma: et trabebant ante eum
 catenati. Et tollens de medio eorum hieremiam
 dixit ad eum. Veni mecum in babilonem
 et honorabo te. Quod si displicet tibi, re-
 sponde. Omnis terra in conspectu tuo est: habita
 apud godolia, et quocumque volueris vade. Et
 tradidit ei nabuzardan cibaria et munuscu-
 la et dimisit eum. Similiter et rechabitas li-
 beros abire dimisit. Sedit itaque hieremias
 et baruch notarius eius in medio populi qui re-
 lictus fuerat. Nabuzardan vero abiit in ba-
 bylonem trabes secum captivitate. Hic fuit ex-
 tus regni hebreorum. Et regnatum est secundum iose-

phum in eo annis quingentis et xxxij, et mensibus
 sex, et diebus decem. Secundum librum vero regum non ple-
 ne quingentis, et fuerunt in eo reges a danielis vbi-
 ginti et unus. Ab edificatio vero templi super-
 rat anni, cccc, et lxx, et menses sex, et dies decem.
 Ab egressu autem populi ab egypto anni mille, et lxxij
 et menses, vij, et dies, x. Fuerunt autem in templo per
 successionem, xv, summi sacerdotes, a primo sa-
 doch quem instituit salomon usque ad patrem
 sedech quem interfecit rex babilonis.

De morte sedechie.

Capitulum. XLVI.

Viro nabucho

donosor cum intrasset babilonem
 cum triumpho: victimas solennes
 molavit de his suis, et solentavit cum omni populo de
 cetero diebus. Cuius recubaret exhilarati: precepit
 ut adduceret sedechias in medium, et aliqui de
 cantoribus templi cum eo qui psalleret coram pulman-
 tibus in musicis instrumentis, et caneret hymnos
 de canticis sion. Bibebat autem vitium in vas
 domus domini, quod quidam nabucho, profecit ido-
 lis, quedam vero sibi refrauit. Cuius daret psal-
 lentibus potum: clanculo precepit ut sedechie
 daretur potus laratiuus. Et coram omnibus igno-
 rans latat est: et in sum redierunt in car-
 cerem. Qui nimio afflictus dolore post pau-
 cos dies mortuus est. Et audies nabuchodonosor
 cam mortis eius extrahes eum de carcere
 cum honore regio sepelivit.

Incidentia.

In diebus sedechie factus est exterminius
 regni iudeorum, et exordium habuit quinta etas
 cuius anno secundo facta est solis defectio: quam
 thales melise profecit. In diebus captivita-
 tis rhomanorum sexti rex fuit nobilis captivus
 filius tres menses vrbis addidit, quirinalem, bini-
 nale, equulinum. Fossas circa muros duxit, et
 sus rhomanorum cinerum permixtavit. Tandem
 eius e a tarquinto supbo, psci tarquinij filio
 eo tpe apud grecos, vij, sapientes sunt appella-
 ti. In hoc loco dignum duximus interponere con-
 trarietates de collarione annorum regum iuda et re-
 gum israel, et determinationes earum que nobis oc-
 currerunt: ut tandem earum historiam expedi-
 tius persequamur.

Sedatio prarietati.

Capitulum. XLVII.

In libro regum emer

Regum Quarti

gunt contrarietates de collatione annorum regum iuda et regum israel: quod quibus determinari possunt. Ubi pro non inuenitur determinatio: vitio scriptorum credimus hoc accidisse, quod in principibus nominibus et numeris sepe fallunt. Roboam et ieroboam simul coregnauerunt annis, xxvij, alter in iudea: alter in israel. Post roboam cepit regnare abia filius eius in hierusalē. In xxvij, anno ieroboam qui viginti duobus annis regnavit in israel, coregnauit abia ieroboam tribus annis, quod synecdochice dictum est, hoc est duobus annis, et aliquid parte tertium quod erat vicissimum ieroboam. Et in reliqua parte anni eiusdem cepit regnare asa filius abia, et quadragesimo et vno anno regnavit in hierusalem. Anno secundo asa regnavit in israel nadab filius ieroboam duobus annis, scilicet vno anno: et aliquid parte anni secundi quod adhuc erat tertium asa, et occidit eum baasa. Et cepit regnare in israel pro eo anno tertio asa: et regnavit, xxiiij, annis non in plenitudine: quia tunc regnasset usque ad, xxvij, annum asa, si non regnavit nisi usque ad vicissimum sextum. Bela itaque filius baasa cepit regnare in israel anno, xxvij, asa: et duobus annis regnavit, i. vno anno, et aliquid parte secundi anni: quod erat, xxvij, asa, et in hoc eodem anno zamri interfecit bela, et regnavit pro eo septem diebus. Quo mortuo diuissus est populus. Pars quaedam sequabatur thebni, altera sequabatur amri et prevaluit amri et regnavit, xij, annis in israel. Dico tamen quod contentio de regno inter amri et thebni duravit per tres annos et ultra, quia statim dicit scriptura quod amri cepit regnare, xxxij, anno regni asa. Si ei mortuo zamri statim cepisset regnare amri cum electus fuit, quod regnare cepisset, xxvij, anno vel octavo regni asa. Veruntamen postea dicit scriptura eum cepisse regnare in hoc anno sine electionis, cum de filiis eius achab cepisset regnare, xxvij, anno regni asa. Si enim duodecim annis regnavit amri: et inchoavit regnare, xxij, asa, et asa non nisi quadraginta et vno anno regnavit, palam est quod amri superuixit asa per vnum annum. Quod si achab succedens patri inchoavit regnare, xxxvij, anno regni asa, quod sic solui potest. Quando scriptura dicit amri cepisse regnare, xxxij, anno asa: intelligendum est, quod tunc solus et super totum israel mortuo thebni cepit regnare. Quia autem dicit regnasse eum, xxvij, als, xxij, annis, a, xxvij, anno asa numerat quoniam israel eum elegit in regem. Quod tempus extendit usque ad, xxvij, annum regni asa quoniam achab regnare cepit. Hinc sane sequens scriptura sonat quod narrat iosaphat filium asa regnare cepisse quarto an-

no regni achab, quod fuit vltimum asa, quadragessimus, scilicet primus. Porro iosaphat regnavit in hierusalē, xxv, annis, cuius anno, xxvij, ochozias filius achab cepit regnare in israel, et duobus annis regnavit. Hinc quia filium non habuit: frater eius iozā successit in regnum, et cepit regnare iozā in israel anno secundo iozā filij iosaphat. Sed quia, si in anno, xxvij, iosaphat: quod, xxv, annis regnavit ochozias cepit regnare: et duobus tamen annis regnavit, quod iozā frater eius anno secundo iozā filij iosaphat, et non potest, xxvij, vel, xxi, anno iosaphat regnare cepit. Preterea in sequentibus statim subiungit scriptura, quod, xxvij, vel, xxi, anno iosaphat iozā filius achab regnavit. Hec contrarietas sic solui potest. Duo anni quibus regnare dicitur ochozias illi sunt quibus solus et incolumis antequam per carcellos domus sue corruisset regnavit. Reliqui vero octo vel nouem anni quibus eo languente frater eius iozā administratione regni agebat: non sibi sed fratri deputant. Quia in, xxvij, anno regni iosaphat regnasse scribitur iozā, quia tunc regni administratione pro fratre quod languebant suscepit. Scriptura vero quod dicit quod iozā filius achab anno secundo iozā filij iosaphat regnavit: tempus quo solus defuncto iam fratre regnare cepit attendit. Ex diversorum sane scripturis prophetarum collectus est tractatus liber de regibus. Tunc est quod alius alius, et aliud secundum rationem diversitate institum inchoationis regni regum tamen iuda quod israel assignavit. Ioza autem filius achab, xxvij, annis super israel regnavit. Illa scriptura quod postea dicit quod anno quinto iozā filij achab regis israel regnavit iozā filius iosaphat regis iuda: tempus attendit quoniam pro fratre adhuc viuente regnum administrare cepit. Porro iozā filius iosaphat triginta duorum annorum erat cum regnare cepisset: et octo annis regnavit in hierusalē, anno, xxvij, iozā filij achab regnavit ochozias filius iozā regis iuda. Viginti duorum annorum erat cum regnare cepisset: et vno anno regnavit in hierusalē. Quidam mediocriter codices habent iozā filium iosaphat viginti duorum annorum esse tamen cum regnare cepisset: quod stare non potest. Si enim viginti duorum annorum tamen esset cum regnare cepisset, et, viij, annis tamen regnavit, ergo tricenarius erat cum mortuus est: filius eius et succedens iam, xxvij, annorum erat, ergo quoniam cum genuit iozā, viij, annorum erat quod est impossibile. Tamen hebrei tradunt iozā filium iosaphat, xx, annis regnasse

Historia libri

z. xlj. vixisse, qd videt resonare illi lre q die
cu viginti duoz annoz esse cu regnare cepit
ser. Sz tñ dicūt solos octo annos qbz inno
center vixit añqz suos fr̄es occidisset pputa
tos illi i regnū a sc̄ptura. **Wortuo** ochozla
m̄r ei^o athalia. vj. annis regnavit in hierlm.
Etsdes sex añs p̄regnauit ei h̄icu: q. xxvij.
annis regnavit in isrl. Anno. vij. h̄icu cepit
regnare in hierlm ioas: z. xl. añs regnauit. Re
gnauerūt q̄ pariter ioas in iuda: z h̄icu i isrl
xxij. annis. Quibz finit^o mortuus est h̄icu: z
succesit ei in regnū ioachas fili^o eius, incho
ans regnare āno. xxij. ioas reg^o iuda. z. xvij.
annis regnavit in isrl. Sz q̄rit. si anno. xxij.
ioas ioachas cepit regnare. z. annis. xvij. re
gnauit. cū ioas. xl. añs regnauerit: palā
est q̄ vsqz ad. xxxix. vel potius. xl. annū eius
regnauerit ioachas. Quō ergo statim in se
quēti dicit scriptura: qz ioas filius ioachas
anno. xxxvij. ioas regis iuda regnare cepit.
Forte triennio: viuēte p̄e simul cū patre re
gnauit. Forte scriptoz negligētia q̄ in nume
ris sepe errat hanc difficultatē peperit. An
no sc̄do ioas regis isrl regnavit amasias in
isrl. xxx. annis. Ann^o secundus ioas q̄ ama
sias regnare cepit numerat, ex quo solus de
functo patre regna
uit. **Hic** aut amas
as rex iuda postqz
mortu^o est ioas rex
israel. xxv. annis. Et
hic orit q̄stio. Sup
dictū est q̄ amasias
anno sc̄do ioas regis israel regre inchoans
xxx. annis regnauerit. Ioas aut. xvj. annis
regnavit. Quindecim itaqz añs simul regna
uerūt. **Wortuo** itaqz ioas soli q̄tuordecim
anni sup̄uerūt amasie. vel ad plus quinde
cim. Forte errauit scriptoz ponēs. xxv. p̄ q̄t
tuordecim. vel forte amasias viuēs delijt re
gnare. z. decem vel vndecim añs vixit diu
tius qz regnavit. **Porro** anno. xv. amasie. re
gnauit in israel ieroboā. xl. z. vno anno. Si
mul itaqz regnauerūt amasias in iuda. ieros
boam in isrl. ad plus. xv. annis. **Quid** ē igit
qd sequēs scriptura dicit. **Quia**. xxvij. anno
ieroboam regnavit ozias fili^o amasie in hie
rusalē. Forte. xv. annis iuda sine rege fuit. qz
vt dixim^o amasias viuēs regnū dimisit: z. ozi
as adhuc puul^o regnare non poterat. **Wor**
tuo p̄o patre cū. xvj. est annoz. z. ieroboam

Hoc addit id. qz di
ctū est in solutōne. qd
ioas tribz annis pa
tri conregnauit in i
srael.

in israel vicesimū septimū annū regni sui in
choasset regnare cepit in hierusalē: z. quin
gintaduobz añs regnavit. **Porro** anno. xxx
vij. ozie reg^o iude. regnavit zacharias fili^o
ieroboā in isrl sex mensibz. **Et** hic orit q̄stio.
Supra dictū est qz anno vicesimo septimo
ieroboā regnavit in israel. q̄ cū quadraginta
z. vno anno regnavit. ozias regnare cepit. et
lx. annis regnavit. **Quattuordecim** itaqz an
nis parit^o regnauerūt ozias z. ieroboā. cui ier
oboā post q̄draginta z. vñū annū defuncto:
si statim zacharias fili^o ei^o in regnū succesit:
ser nō in. xxxvij. sed in decimo q̄nto anno re
gni ozie regnare cepit. **Aut** igit regnū isrl. xx
ij. annis sine rege fuit. vel potius p̄ istos vi
gintitres annos zacharias filius ieroboā re
gnauit. qui tñ illi qz pessime vixit: in regnū
nō sunt cōputati. **Soli** aut^o sex menses quos
correctius vixit i t̄icesimo octauo anno ozie
illi sūt cōputati. **In** tricesimo at nono anno
ozie sellū occidit. zacharias reguit in isrl vno
mese. **Eodē** āno manaben occidit sellū. z. re
gnauit in israel decē annis. **Anno** quinqu
agesimo ozie phacela filius manaben regna
uit in israel duobz annis. **Anno**. lxx. ozie pha
cee filius romolie phacela interfecit. z. regna
uit in israel viginti annis. **Anno** sc̄do phacee
regnauit ioatha i hierusalē. z. sedecim ibi an
nis regnavit. **Quindecim** ergo annis ad mi
nus simul reguerunt ioathan in iuda z. phac
cee in israel. **Et** annus qui fuit vltimus ioa
than fuit phacee. xvij. z. ita phacee regnavit
post ioathan tribz annis in quibz p̄gregauit
ei achaz filius ioathan. **Qd** ḡ legit q̄ ozie in
terfecit phaceez regnavit p̄ eo vicesimo āno
ioathan filij ozie. et illo tpe regū ioathā scri
ptura numerat. q̄ p̄i leproso cōreguit. **Ubi**
aut^o legit q̄ anno sc̄do phacee regnavit z. q̄
sedecim annis regnauerit. **Ab** illo tēpore nu
merat. quo solus mortuo p̄e regnavit. **Por**
ro duodecimo āno achaz ozie regnavit de
cem annis in israel. **Si** ergo phacee z. achaz
tribz añs cōregnauerunt vt dictum est
tūc quarto āno achaz occisus est phacee. **Et**
si ozie occisor eius non regnavit p̄ coysoz ad
duodecimū annū achaz. tūc regnū israel fuit
octo annis sine rege. **Iraqz** p̄dicte p̄traria
tes z. alie siqs p̄rei misimus determinari pos
sunt. vel p̄ synecdochem. vel qz qdā cū patre
bus regnauerūt anteqz soli regnarēt. **Uel** qz
regna qñqz sine rege fuerūt.